

Wągrowiec, dnia 8.05.2025 roku

**Burmistrz
Miasta i Gminy Gołańcz**

Rada Miasta i Gminy Gołańcz

**Urząd Miasta i Gminy Gołańcz
dr. Piotra Kowalika 2, 62-130 Gołańcz**

**Wnoszący petycję: Mieszkańcy Miasta i Gminy Gołańcz
Reprezentowani przez**

**Adres do doręczeń:
, 62-130 Gołańcz**

znak OŚZ.6220.7.2021.AS

PETYCJA

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach składamy petycję dotyczącą:

1. odmowy ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia polegającego na budowie budynku inwentarskiego do chowu i hodowli trzody chlewnej chlewni dla 1990 sztuk świń oraz dwóch silosów paszowych na działce nr 76/4 we wsi Konary, gmina Gołańcz,
2. sporządzenia planu ogólnego Miasta i Gminy Gołańcz zakazującego budowy w sąsiedztwach domów mieszkalnych budynków inwentarskich do chowu i hodowli zwierząt w szczególności świń w ilości powyżej 300 szt.,
3. sporządzenia programu ochrony Miasta i Gminy Gołańcz na lata 2025 – 2029 z ograniczeniem budowy w sąsiedztwach domów mieszkalnych budynków inwentarskich do chowu i hodowli zwierząt w szczególności świń w ilości powyżej 300 szt.

UZASADNIENIE

Mieszkańcy Miasta i Gminy Gołańcz (jak w załączniku), których reprezentuje składają niniejszą petycję w związku z toczącym się postępowaniem znak OŚZ.6220.7.2021.AS.

W w/w postępowaniu inwestor zamierza uzyskać decyzję o środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia polegającego na budowie budynku inwentarskiego do chowu i hodowli trzody chlewnej chlewni dla 1990 sztuk świń oraz dwóch silosów paszowych na działce nr 76/4 we wsi Konary, gmina Gołańcz.

Planowane przedsięwzięcie będzie oddziaływało na działki sąsiednie, które są wykorzystywane na cele mieszkaniowe oraz na cele produkcji roślinnej bowiem w następstwie realizacji, eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia zostaną przekroczone standardy jakości środowiska, co potwierdza **opinia dr Lesława Pilca oraz załączniki do Uchwały nr XXV/264/17 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 24 stycznia 2017 roku w sprawie uchwalenia „Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Gołańcz na lata 2016–2019 z perspektywą do roku 2025.**

Na działkach sąsiednich mieszkańcy prowadzą gospodarstwa domowe, a także uprawę roślinną, w tym uprawę kukurydzy, przy której nadmiar nawozów azotowych jakie stanowi gnojowica prowadzi do opóźnienia wytwarzania i dojrzewania kolb.

Bowiem zgodnie literaturą: właściwości gnojowicy sprawiają, że wymaga ona właściwego zagospodarowania, zgodnie z zasadami przechowywania i stosowania gnojowicy określonymi w Dyrektywie Rady 91/676/EWG. Gnojowicę należy przechowywać wyłącznie w szczelnych zbiornikach, których pojemność pozwala na gromadzenie 4-6-miesięcznej produkcji tego nawozu. W myśl przepisów prawa budowlanego zbiorniki te powinny być zbiornikami zamkniętymi. Gnojowicę można przechowywać w różnych instalacjach, np. wewnątrz budynku w głębokich kanałach znajdujących się pod podłogą rusztową bądź szczelinową. Jest to metoda wygodna dla hodowcy, jednak jej wada jest możliwość utleniania się szkodliwych gazów i odorów. Poza budynkiem gnojowicę można składować w zbiornikach nadziemnych oraz w zbiornikach poniżej gruntu (lagunach). Zbiorniki zamknięte powodują obniżenie emisji amoniaku o ponad 80 % w porównaniu do emisji ze zbiorników otwartych. Nie można jednak pominąć, że wykorzystanie gnojowicy nie jest zgodne z Najlepszymi Dostępnymi Technikami (BAT - Best Available Techniques), powoduje

bowiem zmianę składu botanicznego oraz zwiększenie zawartości azotanów w glebie (*A. Augustyńska-Prejsnar, M. Ormian, Z. Sokołowicz, J. Topczewska i J. Lechowska.*) .

Właściwe nawożenie gnojowicą jest ważne z powodu wysokiej emisji odorów i amoniaku oraz azotanów i fosforanów w glebie, wodach gruntowych i powierzchniowych. Zagospodarowanie gnojowicy jest limitowane przez szereg przepisów prawnych. Zgodnie z Rozporządzeniem MRiRW z dnia 16 kwietnia 2008 r. (Dz.U. nr 80, poz. 479) [32] oraz Rozporządzeniem MRiRW z dnia 18 czerwca 2008 r. (Dz.U. nr 19, poz. 765) [33], gnojowicę można stosować w okresie od 1 marca do 30 listopada. **Gnojowicę nie wolno stosować na terenach położonych w strefie ochrony źródeł wody, ujęć wody, brzegów zbiorników oraz cieków wodnych.** Ustawa o nawozach i nawożeniu (Dz.U. 2007, nr 147, poz. 1033 z późn. zm.) zabrania jej stosowania w okresie zbiorów, na glebach zalanych wodą, przykrytych śniegiem, zamarzniętych do głębokości 30 cm oraz podczas opadów deszczów, na glebach bez okrywy roślinnej położonych na stokach o nachyleniu większym niż 10 %, podczas wegetacji roślin przeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi. Przepisy prawne ustalają maksymalną roczną dawkę gnojowicy na poziomie, który gwarantuje wprowadzenie do gleby nie więcej niż 170 kg azotu (N) w czystym składniku na 1 hektar użytków rolnych, co odpowiada 45 m³ gnojowicy na 1 ha [30]. **Gnojowica wylewana w sposób niekontrolowany stanowi zagrożenie dla środowiska przyrodniczego, a w sytuacji gdzie planowana jest budowa budynku inwentarskiego dla 1990 szt. świń takie zagrożenie realnie występuje¹.**

Ponadto podczas chowu świń do powietrza jest emitowanych około 200 różnych substancji zanieczyszczających. Do najistotniejszych należy amoniak (produkt bakteriynego rozkładu aminokwasów, amidów, mocznika i kwasu moczowego). Amoniak ze względu na swoje właściwości drażniące stanowi zagrożenie dla zdrowia zwierząt oraz osób wykonujących czynności w pomieszczeniach inwentarskich. **Powoduje on podrażnienie i stany zapalne w obrębie błon śluzowych oczu, nosa i dróg oddechowych oraz zmniejszenie odporności ludzi, a w szczególności dzieci.**

Jego obecność jest wskaźnikiem zanieczyszczenia powietrza wokół budynków inwentarskich. Emisja amoniaku zaliczana jest do głównych czynników decydujących o wzroście zakwaszenia atmosfery. Wraz ze związkami siarki przyczynia się on do powstawania kwaśnych opadów i smogu fotochemicznego. Dostając się do gleby wraz z

¹ Oddziaływanie ferm trzody chlewnej i drobiu na środowisko, *A. Augustyńska-prejsnar, M. Ormian, z. Sokołowicz, J. Topczewska i J. Lechowska.*

opadami atmosferycznymi, doprowadza do jej zakwaszenia, przez co wzrasta rozpuszczalność i możliwość przemieszczania się niektórych substancji toksycznych, w tym metali ciężkich, wypłukiwanie i wylugowanie składników pokarmowych z gleby, zaburzenia w metabolizmie i wegetacji roślin. Niekorzystny wpływ na środowisko wywierają pochodne amoniaku uwalniane z odchodów zwierzęcych, przyspieszając proces eutrofizacji wód i zmiany w ekosystemach².

Podczas chowu trzody chlewnej uwalniane są do powietrza także metan, tlenki azotu, ditlenek węgla. Są to gazy cieplarniane, na których tworzenie, emisję i stężenie wpływa wiele czynników, między innymi żywienie, warunki mikroklimatyczne, system wentylacyjny, składowanie i przetwarzanie odchodów. Ponadto w obiektach trzody chlewnej powstaje wiele innych gazów o trudnej identyfikacji chemicznej, mających właściwości odorotwórcze. Wymienić tu można takie grupy, jak węglowodory cykliczne, ketony, aldehydy, merkaptany, aminy cykliczne, estry [8, 10]. Odory emitowane z ferm trzody chlewnej stanowią istotny problem dla osób zamieszkujących w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Chów trzody chlewnej jest również źródłem emisji pyłu organicznego, zanieczyszczeń mikrobiologicznych i parazytologicznych. Konsolidacja procesów wytwórczych w sektorze produkcji trzody chlewnej, a zwłaszcza zintegrowanie pionowe w łańcuch produkcyjno-przetwórczy, doprowadziła do znacznie zwiększonego zużycia zasobów wody. Szacuje się, że zużycie wody przypadające na 1 szt. w cyklu produkcyjnym tucznika wynosi około 1 dm³. Jest to wartość znacząca, która nie pozostaje bez wpływu na stan środowiska wodnego, objętego programem ochronnym dorzecza Odrę, przez co stanowi znaczące zagrożenie nie tylko dla klimatu i środowiska lokalnego, ale również dla zdrowia mieszkańców, upraw produkowanych na nieruchomościach jakie są usytuowane w sąsiedztwie od planowanej inwestycji.

Bez wątpienia zdrowie mieszkańców, a w szczególności zamieszkujących nieruchomości w zasięgu planowanego przedsięwzięcia oraz stan środowiska w zasięgu planowanego przedsięwzięcia będą zagrożone, jeśli Burmistrz Miasta i Gminy Gołańcz oraz Rada Miasta i Gminy Gołańcz nie powstrzymają na terenie naszej Gminy budowy tego typu inwestycji.

² Oddziaływanie ferm trzody chlewnej i drobiu na środowisko, A. Augustyńska-prejsnar, M. Ormian, z. Sokolowicz, J. Topczewska i J. Lechowska.

³ Jak wyżej

Wobec tego jako mieszkańcy żądamy, aby nasi przedstawiciele – Radni Rady Miasta i Gminy Golańcz oraz Burmistrz Miasta i Gminy Golańcz wzięli pod uwagę zdrowie wielu mieszkańców jacy ucierpią poprzez wyrażenie zgody na budowę w/w inwestycji oraz inwestycji podobnych.

Nie można pominąć, iż Gmina składa się z wielu mieszkańców i nasz głos w/w organy winny wziąć pod uwagę.

Wydanie decyzji ustalającej środowiskowe uwarunkowania dla w/w inwestycji będzie oznaczało, że nasi przedstawiciele w samorządzie mają na uwadze jedynie interes jednej osoby, która planuje się wzbogacić na działalności, jaka doprowadzi do zatrucia gleb w całej Gminie i narazi stan środowiska w Gminie oraz zdrowie jej mieszkańców.

Mając powyższe na uwadze wnosimy jak na wstępie.

Podpisy składających petycję:

Lista osób dotychczas do petycji:

Imię i nazwisko	adres	podpis